

Dijous Sant, de Jaume Vidal

Josep Franco

Just acabada la projecció, dimarts 25 de gener, del curtmetratge (o migmetratge) *Dijous Sant*, el monografia-ble Vicenç Matas em demanava si havia pres notes, m'imagina que per la sornegueria pròpia que caracteritza l'ésser mediterrani illenc. Com jo també ho sóc ja una mica d'això i no m'he pogut desfer de la condició pròpia del meu país de frontera, i com conec des de dins la tradicional gaiodoneria amb què es miren de bell antuvi els faedors del medi i els qui en xerren, he acceptat la profília, ben entès com un petit homenatge a tots els qui feren possible la criatura, presents o absents.

És un film homenatge del mut, en paraules del seu director, i ho aconsegueix en part. La projecció va acompanyada de música en directe, unes notes sobre variacions de temes d'autors mallorquins al piano que lliguen molt bé amb la imatge, i quasi diríem que lliguen la imatge. A aquesta li manca, al nostre entendre, una cadència més viva, un ritme que imités aquell resultant del pas dels 18 fotogrames per segon als vint-i-quatre. S'hauria adequat més no solament a la voluntat de l'homenatge en si, sinó al material filmat. En lloc de vint-i-dos minuts, en duraria 16 i mig, però guanyaria en coherència, no en referència a com es feia en el cinema mut, sinó a com el rebia l'espectador que ja no era de l'època muda, sinó sonora; nosaltres. Adquiriria, així, un to més abstracte que l'aproparia més encara a aquell expressionisme que s'albira en els contrastos de llum, que s'intueixen

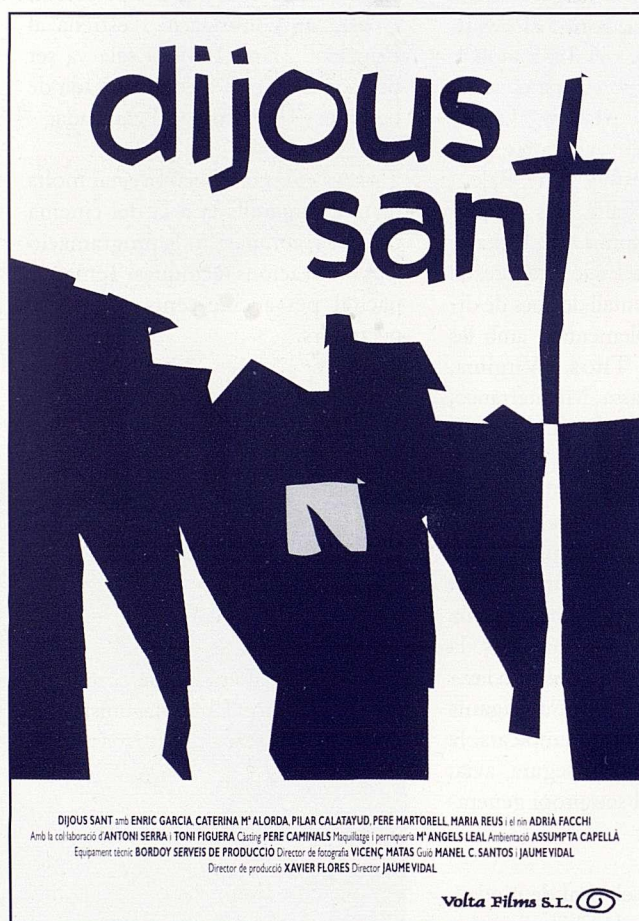
més que es veuen, i que s'hagués pogut arrodonir amb una interpretació més decididament gestual i corporal. Semblaria que la decisió de fer-la semblant a alguna cosa (mut/expressionisme) és posterior a l'acte de realització, ja en fase de muntatge. D'altra banda no s'expliquen els primers plans de llarga durada relativa sobre la cara d'algun personatge gesticulant paraules enlloc de gestos amb tanta parsimònia

nista la senyora del seu substitut a la processó? Si ho volia ser no s'explicita gens, i ho hauria de ser. Qui dona la menja del confit a la trista senyora enganyada, en aquest sublim gest del *trágala* hauria de ser el *cornut*. Metafòricament les relacions de poder i bones aparences que s'exposen serien més contundents. Afegiríem a la relació social econòmica entre el senyor i el criat la també existent de caire sexual.

Relació que a la Grècia clàssica ja es practicava entre el mestre i el deixeble i a l'època medieval entre l'abat-senyor i els vassalls. Entenc que la pel·lícula, més moderna, vol deixar l'opció lliure al'amant, de ser-ho o no. Aïllat, la modernitat mal entesa. I el realisme. No s'hauria pogut solucionar d'altra manera el joc de peus al llit per eludir l'acte sexual? O és que es volia aconseguir l'efecte còmic dins d'una estructura de drama rural? Perquè el film també conté els punts còmics *volens nolens*, com ara amb l'aparició dels companys de truc-*pòquer*, honestament més *westernians* que del gènere que es vol homenatjar. I així un *Doc Figuera* i un *Serra Jim* magnífics interpreten un duel de *saloon* a casa del pecador inoblidable: l'estructura de camp-contracamp àgil amb

primers plans ens introdueix, amb els detalls de la taula de joc i les cartes, en un espai mític de western.

Al nostre entendre, una provatura bastant reeixida que es pren, però, massa seriosament la condició de drama rural en un temps on l'anacronisme pot més que la suposada denúncia. I tanmateix tan pròxim en el temps i l'espai. Enhorabona. ■

que sense ser-ne especialistes del llençatge dels sord-muts endevinem què diuen (*cap problema*). La pel·lícula fa entenedora i mengívola la història que vol contar, basada en un fet real, arribat de viva veu a les oïdes del director, i s'ha confós, al nostre albir, la voluntat de realisme amb la necessària dosi de ficció que qualsevol film ha de contenir, per allò de la satisfacció entre les parts. És o no és l'amant del protagoni-

Ajudant: Sheriff, la viuda de Gómez ha de tenir un nin.

James Stewart: Li doni la meua enhorabona a Gómez.

Ajudant: Però, sheriff, Gómez va morir fa més d'un any.

James Stewart: Sempre vaig dir que Gómez és un d'aquests tipus que continuen donant guerra després de morts.

Dos cabalgan juntos, 1961 de John Ford